روایت
صفحات ویژه روزنامه طوس درباره دین و معارف رضوی

واکاوی ریشه‌های معرفتی مسئولیت‌پذیری اجتماعی و پیوند توحید و ایثار با حل دغدغه‌های امروز جامعه

بسیج؛ امتداد ایمان قرآنی در پاسداری از کرامت مردم

۸

تولیت آستان قدس رضوی در آیین «مادران عرشی» درحرم مطهر رضوی:

مکتب فاطمی الگوی تحقق ارزش‌های قرآنی در زندگی فردی و اجتماعی است

تولیت آستان قدس رضوی با تبیین جایگاه قرآن کریم در مکتب تربیتی حضرت فاطمه زهرا(س) و تجلیل از مجاهدت‌های ارزشمند مادران حافظ‌پرور، بر ضرورت تأسی به سیره فاطمی در انس با قرآن و عمل به معارف وحی تأکید کرد و حفظ و تلاوت کلام الهی را مقدمه‌ای برای تحقق ارزش‌های قرآنی در متن زندگی فردی و اجتماعی و دستیابی به سعادت و تعالی انسانی دانست.

به گزارش آستان‌نیوز، آیت‌الله احمد مروی در آیین «مادران عرشی» ویژه‌برنامه تکریم مادران حافظ‌پرور قرآنی سراسر کشور که شامگاه شنبه ۷ آذرماه در تالار قدس حرم مطهر امام رضا(ع) برگزار شد، ضمن تبریک ایام میلاد باسعادت حضرت فاطمه زهرا(س) و تجلیل از تلاش‌های خداپسندانه مادران در تربیت فرزندان حافظ قرآن، اظهار کرد: تربیت یک یا چند حافظ قرآن در خانواده، توفیقی بزرگ و اقدامی بسیار ارزشمند است که اجر و پاداش آن نزد خداوند محفوظ است؛ با این حال، نباید به حفظ و تلاوت قرآن بسنده کرد، بلکه این توفیقات باید زمینه‌ساز ورود قرآن به متن زندگی و حاکمیت معارف آن بر رفتار و مناسبات فردی و اجتماعی باشد. وی با بیان اینکه از حافظان قرآن و کسانی که در مسیر تربیت حافظان کلام وحی گام برمی‌دارند، انتظار بیشتری برای عمل به آموزه‌های قرآنی وجود دارد، افزود: توجه به مفاهیم و معانی آیات الهی و التزام عملی به آن‌ها، زمینه رشد معنوی انسان و پیمودن مراتب کمال و قرب الهی را فراهم می‌کند. عمل به قرآن وظیفه همه مسلمانان است و حافظان قرآن و تربیت‌کنندگان آنان در این عرصه مسئولیتی مضاعف دارند.

■ تمسک به قرآن؛ راه دستیابی به سعادت و سربلندی جامعه

تولیت آستان قدس رضوی در ادامه با اشاره به حدیث شریف ثقلین و جایگاه آن در منابع معتبر روایی شیعه و اهل سنت، تصریح کرد: پیامبر عظیم‌الشأن اسلام(ص)، قرآن کریم و عترت خویش را به‌عنوان دو میراث گرانبها در میان امت به یادگار گذاشتند و مصونیت همیشگی از گمراهی را در گرو تمسک به این دو گوهر ارزشمند دانستند. آیت‌الله مروی قرآن کریم را بزرگ‌ترین موهبت الهی به بشریت و معجزه جاودان پیامبر اکرم(ص) معرفی کرد و گفت: بسیاری از معجزات رسول گرامی اسلام(ص) در منابع تاریخی ثبت شده‌اند که آن‌ها را به چشم ندیدیم، اما قرآن کریم معجزه مستمر و جاودان آن حضرت است که امروز نیز در اختیار ما قرار دارد و راه دستیابی به قرب الهی، سعادت دنیا و آخرت و بهره‌مندی از هدایت پیامبر اکرم(ص)، تمسک به این کتاب آسمانی است.

وی با اشاره به اوصاف قرآن کریم در آیات الهی و روایات نبوی، عنوان کرد: هر اندازه با عظمت و ویژگی‌های قرآن بیشتر آشنا شویم، ضرورت اهتمام به معارف و عمل به آموزه‌های آن را عمیق‌تر درک خواهیم کرد. انسان و جامعه‌ای که خواهان خوشبختی، عزت، سربلندی و زندگی پاکیزه و سرشار از رفاه، معنویت، آزادی و انسانیت است، باید به قرآن پناه ببرد و فرامین آن را سرلوحه زندگی خود قرار دهد.

تولیت آستان قدس رضوی با استناد به توصیه پیامبر اکرم(ص) مبنی بر پناه بردن به قرآن در هنگامه فتنه‌ها، خاطرنشان کرد: قرآن کریم پناهگاهی مطمئن برای رهایی انسان از فتنه‌ها و لغزشگاه‌های گمراه‌کننده است؛ هرکس قرآن را پیشوا و راهنمای خویش قرار دهد و در مسیر آموزه‌های آن حرکت کند، به سوی سعادت و بهشت هدایت خواهد شد و بی‌اعتنایی به فرامین و ارزش‌های قرآنی، انسان را به سوی شقاوت سوق می‌دهد.

■ قرآن از ظرفیت عظیم تحول‌آفرینی در حیات فردی و اجتماعی برخوردار است

آیت‌الله مروی با تبیین ظرفیت تحول‌آفرین آیات قرآن کریم در زندگی انسان‌ها، اظهار کرد: اگر انسان حقیقت‌جو باشد و دل خود را برای پذیرش هدایت الهی آماده کند، حتی یک آیه از قرآن کریم می‌تواند منشأ تحولی بنیادین در زندگی او شود و مسیر حیاتش را تغییر دهد.

تولیت آستان قدس رضوی با تأکید بر اینکه ظرفیت تحول‌آفرینی قرآن منحصر به زندگی فردی انسان‌ها نیست، گفت: بسیاری از حرکت‌های بزرگ اصلاحی، اجتماعی، دینی و معرفتی از آیات قرآن کریم سرچشمه گرفته‌اند و انقلاب اسلامی ایران نیز نمونه‌ای برجسته از ظرفیت عظیم قرآن در ایجاد تحولات اجتماعی است.

■ انقلاب اسلامی جلوه‌ای از ظرفیت تحول‌آفرین آموزه‌های قرآن است

آیت‌الله مروی با اشاره به نقش آموزه‌های قرآنی در شکل‌گیری نهضت امام خمینی(ره)، اظهار کرد: امام راحل عظیم‌الشأن حرکت بزرگ انقلابی خود را با الهام از آیه شریفه «أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَادَىٰ» آغاز کردند؛ آیه‌ای که انسان‌ها را به قیام و حرکت برای خداوند فرامی‌خواند و بر ضرورت اخلاص و جلب رضایت الهی در تمامی گفتارها، رفتارها و اقدامات تأکید دارد.

وی افزود: انقلاب اسلامی، این حرکت عظیم و برخاسته از قرآن کریم، به‌رغم تمامی دشمنی‌ها، توطئه‌ها و کارشکنی‌ها، همچنان در حال گسترش است و شعاع نورانیت آن روزبه‌روز توسعه می‌یابد؛ این حرکت بزرگ، جلوه‌ای از برکات و ظرفیت تحول‌آفرین آیات الهی است.

تولیت آستان قدس رضوی همچنین با تجلیل از اهتمام رهبر شهید انقلاب اسلامی به احیای فرهنگ قرآنی در جامعه، از ایشان به‌عنوان رهبری به‌معنای حقیقی کلمه قرآنی یاد کرد و گفت: تلاش‌های ارزشمند قائد شهید در راستای احیای قرآن و مأنوس ساختن جامعه با کلام وحی، منشأ برکات فراوانی شد و زمینه گسترش فعالیت‌های قرآنی و تربیت شمار زیادی از حافظان و قاریان برجسته قرآن کریم را پس از انقلاب اسلامی فراهم کرد.

آیت‌الله مروی با اشاره به شمار اندک حافظان و قاریان برجسته قرآن کریم پیش از پیروزی انقلاب اسلامی، حتی در حوزه‌های علمیه، تصریح کرد: امروز به برکت انقلاب اسلامی و اهتمام ویژه رهبر شهید انقلاب، شاهد حضور شمار فراوانی از حافظان قرآن و قاریان برجسته و صاحب‌نام بین‌المللی در کشور هستیم که دستاوردی ارزشمند و مایه افتخار است؛ با این حال، این موفقیت‌ها باید مقدمه‌ای برای تعمیق فرهنگ قرآنی و تحقق آموزه‌های وحی در متن زندگی جامعه باشد.

■ مادران حافظ‌پرور در مسیر تربیت نسل قرآنی و فاطمی گام برمی‌دارند

تولیت آستان قدس رضوی در بخش دیگری از سخنان خود، با اشاره به ایام میلاد باسعادت حضرت فاطمه زهرا(س) بر اهمیت بهره‌گیری از مکتب تربیتی آن حضرت تأکید کرد و گفت: اگرچه امروز از حضور ظاهری و همراهی جسمانی با حضرت صدیقه طاهره(س) محروم هستیم، اما سخنان، رهنمودها و آموزه‌های آن بانوی بزرگوار و قرآن کریم در اختیار ما قرار دارد و راه بهره‌مندی از مکتب تربیتی ایشان همچنان گشوده است. وی با نقل حکایتی از مراتب معرفت، بندگی و ارتباط عارفانه یکی از نوادگان فضه، خادمه حضرت فاطمه زهرا(س) با خداوند متعال، به تأثیر عمیق و ماندگار تربیت فاطمی در نسل‌های بعد اشاره کرد و افزود: عظمت معرفتی و معنوی تربیت‌یافتگان این مکتب، جلوه‌ای از برکات انتقال معارف قرآنی و فاطمی از نسلی به نسل دیگر است.

آیت‌الله مروی با اشاره به انس عمیق فضه، خادمه حضرت فاطمه زهرا(س) با قرآن کریم و بهره‌گیری او از آیات الهی در گفت‌وگوهای روزمره، اظهار کرد: امروز نیز زمینه دستیابی به مراتب معرفت و کمال برای انسان‌ها فراهم است و مادرانی که توفیق تربیت فرزندان حافظ قرآن را یافته‌اند، از ظرفیتی ارزشمند برای تعمیق معارف قرآنی در خانواده و انتقال آن به نسل‌های آینده برخوردارند.

تولیت آستان قدس رضوی در پایان با تأکید بر ضرورت اهتمام روزافزون به فهم عمیق معارف وحی و التزام عملی به آموزه‌های الهی، جاری ساختن ارزش‌های قرآنی در تمامی شئون زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی و قرار دادن قرآن کریم در سرلوحه برنامه‌های زندگی را از الزامات دستیابی به سعادت و کمال انسانی دانست.

■ حضور جمعی از خانواده‌های معظم شهدا در همایش

همایش «مادران عرشی» با حضور مادران حافظ‌پرور قرآنی از سراسر کشور در تالار قدس حرم مطهر رضوی برگزار شد؛ گردهمایی‌ای برای پاسداشت مادرانی که هر یک دست‌کم دو فرزند حافظ کل قرآن کریم پرورش داده‌اند.

این همایش روز گذشته، هفتم آذرماه در آستانه سالروز میلاد حضرت فاطمه زهرا(س) و گرامیداشت مقام مادر، با حضور خانواده‌های قرآنی، خانواده‌های معظم شهدا و جمعی از مسئولان فرهنگی و اجرایی کشور در حرم مطهر رضوی برگزار شد. در بخش آغازین مراسم، کلیپی از سخنان رهبر شهید انقلاب اسلامی(ره) درباره شخصیت حضرت فاطمه زهرا(س) پخش شد. در این سخنان، عبادت و معنویت، ایثار و رسیدگی به نیازمندان، پایداری در سختی‌ها، دفاع از مظلوم و جایگاه همسری و مادری، از جلوه‌های برجسته سیره آن حضرت معرفی شد.

■ عبدالحمید طالبی: گسترش آموزش و پژوهش قرآنی و تکریم مادران حافظ‌پرور

عبدالحمید طالبی، رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی در سخنرانی خود به پیشینه دیرینه فعالیت‌های قرآنی در حرم مطهر رضوی اشاره کرد و گفت حضور قاریان و حافظان و برگزاری آیین‌های قرائت قرآن، همواره بخشی از سنت این آستان بوده است. او فعالیت‌های دارالحفّاظ و دارالقرآن، آموزش قرآن به گروه‌های سنی مختلف، دوره‌های تحفیظ رضوی و حمایت از مؤسسات قرآنی در مشهد و سراسر کشور را از جمله این برنامه‌ها برشمرد.

همچنین به طرح «من قرآن را دوست دارم» با مشارکت دیگر اعتاب مقدسه اشاره کرد. طالبی بخشی از سخنانش را به پژوهش‌های قرآنی آستان قدس اختصاص داد و از مجموعه «المعجم فی فقه لغة القرآن و سرّ بلاغته» یاد کرد که نزدیک به ۶۰ جلد دارد. او این اثر را فراتر از یک معجم لغوی و در شمار دایرة‌المعارف‌های قرآنی دانست. همچنین از کتاب «المعجم المعیاری فی تفصیل مقاطع سور القرآن الکریم» به‌عنوان یکی دیگر از آثار ارزشمند این حوزه نام برد.

وی کتابخانه آستان قدس رضوی را گنجینه‌ای از میراث مکتوب جهان اسلام توصیف کرد و گفت بیش از ۱۱۶هزار نسخه خطی، ازجمله حدود ۲۱هزار نسخه و جزوه خطی قرآنی در آن نگهداری می‌شود. طالبی افزود در همایش، نسخه‌های همانندسازی‌شده «مصحف‌الحسین(ع)» به ۱۵ مادر برگزیده حافظ‌پرور اهدا می‌شود.

رئیس سازمان علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی همچنین از خدمات آستان قدس در حوزه خانواده، حمایت از بانوان، کارآفرینی و کمک به خانواده‌های کم‌برخوردار سخن گفت. او با تأکید بر جایگاه مادر در معارف اسلامی، مادران حافظ‌پرور را شایسته قدردانی دانست و ابراز امیدواری کرد این همایش زمینه‌ساز حرکتی مستمر برای تکریم مادران قرآنی و پیوند بیشتر خانواده‌های حافظ‌پرور در ایران و جهان اسلام باشد.

■ زهرا بهروزآذر: نقش مادران و زنان در تربیت نسل آینده و پیشرفت کشور

زهرا بهروزآذر، معاون رئیس‌جمهور در امور زنان و خانواده در این مراسم یاد شهدای زن، مادران شهدا، مادران و زنان شهید میناب و شهدای ناودنا را گرامی داشت و با اشاره به جان‌باختن ۶۲۳ کودک در حوادث و حملات اخیر، برای کشور آرزوی آرامش و امنیت کرد.

او زنان و مردان را دو بال پیشرفت ایران دانست و از نقش زنان در پشتیبانی از نیروهای مسلح، تولید دستاوردهای علمی و فناوری، تداوم خدمات عمومی و آموزش کودکان در شرایط دشوار سخن گفت.

بهروزآذر همچنین مادران خانه‌دار را از سرمایه‌های کمتر دیده‌شده کشور خواند و بر اهمیت نقش آنان در تربیت نسل آینده تأکید کرد. او با قدردانی از مادرانی که حافظان قرآن پرورش داده‌اند، بر پیوند حفظ قرآن با عمل به آموزه‌های آن و آموزش مهر، عشق و یاد خدا به فرزندان تأکید کرد.

■ ریحانه موسوی: حمایت از خانواده‌های حافظ‌پرور و انتقال تجربه‌های تربیتی

در ادامه این مراسم، ریحانه موسوی، مادر چهار فرزند که دو فرزندش حافظ قرآن‌اند، خواستار حمایت عملی از خانواده‌های حافظ‌پرور شد؛ ازجمله تشکیل شبکه‌ای برای تبادل تجربه، ایجاد مدارس دولتی حفظ‌محور و فراهم‌کردن شرایطی که حفظ قرآن با تحصیل رسمی همراه باشد. او تأکید کرد پایان حفظ، آغاز مرحله تثبیت محفوظات و زندگی با قرآن است.

■ حمیدرضا ارباب‌سلیمانی: استمرار انس با قرآن و ثبت تجربه‌های مادران

حجت‌الاسلام حمیدرضا ارباب‌سلیمانی نیز بر استمرار ارتباط خانواده‌ها با قرآن، حفظ انگیزه فرزندان، توجه به مفاهیم و عمل به آموزه‌های قرآن تأکید کرد. او ثبت تجربه‌های تربیتی مادران را راهی برای کمک به خانواده‌های دیگر دانست و بر صبر، همراهی و ارتباط مؤثر با فرزندان تأکید کرد.

نگاهی به نام و نشان هنرمندانی که هنرشان زینت‌بخش کتیبه‌های حرم مطهر رضوی است

نام‌هایی که میان آیه‌ها جا مانده‌اند

زائران مختلفی هر بار از کنار کتیبه‌های حرم مطهر امام رضا(ع) می‌گذرند؛ نوشته‌هایی که گاهی آیه‌ای از قرآن‌اند، گاهی شعری در وصف امام هشتم(ع) و گاهی روایت کوتاهی از ساخت یا مرمت یک حجره. اما در گوشه همین آثار، نام‌هایی وجود دارد که کمتر خوانده می‌شوند؛ نام خوشنویسان، کاشی‌کاران و هنرمندانی که دسترنجشان بخشی از چهره امروز حرم منور شده است...

۶

بازخوانی هفت مؤلفه فرهنگ بسیج براساس بیانات رهبر شهید انقلاب

فرهنگ بسیج؛ از ایمان و دانش تا خدمت به مردم

تعهد، مسئولیت‌پذیری، قانون‌مندی و نظم، در کنار ایمان، دانش و مردم‌داری، تصویری از فرهنگی فراگیر می‌سازد؛ فرهنگی که به عضویت رسمی در یک تشکیلات محدود نیست. حضرت آیت‌الله‌العظمی سیدعلی خامنه‌ای(ره)، رهبر شهید انقلاب اسلامی، بسیج را فراتر از یک سازمان و در جایگاه فرهنگ و تفکر معرفی می‌کردند؛ فرهنگی که...

۸